

KÉPES LEVELEZŐLAP

A KÉPESLEVELEZŐLAP-GYŰJTŐK EGYESÜLETÉNEK KIADVÁNYA

2023. IV. negyedév

XXXVI. évfolyam 4. szám

Veszprém, egy új – és reméljük, állandó – cserenapos helyszín

Poór Zoltán és Zimonyi Máté közös szervezésének köszönhetően a veszprémi Péter-Pál Panzióban már tavaly összejött több gyűjtőtársunk, miután meghirdettek egy képeslapos cserenapot, elsődlegesen a közép-dunántúli régión belül élők figyelmét felhívva.

A mostani, október 15-ei alkalom már a harmadik a sorban, és a zord időjárás ellenére azért jó néhányan eljöttek, az ország több pontjáról (Vas, Fejér, Baranya megyéből, Nagycenkről és Budapestről egyaránt).

Ami egy remek ötletnek bizonyult, hogy a szervezők előre bekérték az érdeklődőktől a főbb gyűjtési területeik listáját, amit a rendezvény előtt ki is küldtek a többi érdeklődőnek. Így mindenkinek jutott idő arra, hogy otthon átnézze a csereanyagát, illetve „készüljön” a többi gyűjtő számára célirányosabb csereanyaggal is. Inspiráló mind a szervezők lelkesedése és felkészültsége.

Nyugodt szívvel mondhatom, hogy ez a fajta előkészület üdvös lenne más helyszínek esetében és mindenki másnak is, és talán a gyűjtőket is

közelebb hozná egymáshoz. Ami még számomra újdonság volt, hogy az előző alkalmakkor a megjelent gyűjtők mintegy bemutatva saját témaköreiket, oly módon is készültek, hogy hoztak magukkal saját anyagot is, szigorúan megtekintési céllal. A mostani alkalommal ez sajnos elmaradt (a jelenlévők zömmel már látták egymás megmutatásra szánt anyagát), de ezt a gyűjtőszemléletű gondolkodást a magam részéről csak szorgalmazni tudom, és egy esetleges későbbi alkalommal igyekszem szintén felvetni, egyúttal készülni valamennyi bemutatásra szánt anyaggal.

Ez is egy jó módszer arra, hogy egyrészt ne csak öncélúan gyűjtsön senki, aki pl. nem tervez kiállítani, másrészt, hogy akiben ott van valamennyi szándék akár egy kiállításra, akár egy publikálásra vonatkozóan, vagy akár csak arra, hogy a gyűjteményét kölcsönadja egy közintézménynek, hogy ők állítsanak ki belőle egy időszakos tematika szerint, annak löketet adjon a többi, hasonló gondolkodású jelenlévő visszajelzése.

És nem utolsó sorban remek alkalom arra, hogy mások évtizedes, célirányos munkájának gyümölcsét vehessük kézbe.

PAPP MIKLÓS

Kiállítás az Országos Könyvtári Napok
alkalmából

A feol.hu-n Kecskés Zoltán szeptemberben
adott hírt egy gyűjtőtársunk tárlatáról

A pesti magángyűjtő, Sárosi István képeslap-kollekciójával már az ország több könyvtárában is megfordult, most pedig ismét Székesfehérváron mutat be egy válogatást.

Mint ismert, Sárosi István közel hét évtized alatt mintegy 65 ezer képeslapot gyűjtött. A kollekciójának sokszínűségét mutatja: balatoni, Afrika állatait és növényeit bemutató, bibliai irányzatú levelező lapjainak sokasága, de még hosszasan sorolhatnánk. Nem véletlen, hogy már évek óta rendszeresen hívják az ország számos

városába kiállításra és mindig nagyon örül, ha Fehérvárra is ellátogathat.

Biztosan sokan emlékeznek még áprilisi, valamint júliusi tárlatára, amelyeknek a VMK Tolnai utcai tagkönyvtára adott otthont. Nos, az újabb tárlatnak is a hagyományokhoz hűen Palotaváros kedvenc bibliotékája ad teret a könyvtár nyitvatartási idejében október 3-31. között az Országos Könyvtári Napok alkalmából.

– Az októberi anyagom a Képes könyv címet kapta, mely a kódextől kezdve a mai nyomdatermékekig

bezárólag egy villanásnyi áttekintést próbál adni – mondta a FEOL megkeresésére Sárosi István gyűjtő, aki hozzátette, hogy az írott szöveg díszítése ábrákkal már az ókorban gyakorlat volt, melynek célja lehetett a leírtak értelmezésének segítése. Mint mondta, erre is láthatnak majd az érdeklődők példákat a kiállításon, ahol bemutatásra került többek között az 1452-ben Johannes Gutenberg által kiadott első nyomtatott szövegű könyv is, a Biblia.

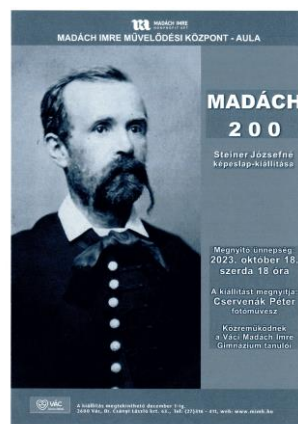
„Madách 200” kiállítás

Steiner Józsefné gyűjtőtársunk lapjai Vácott

Egy váci televízióban az alábbi kedvcsináló jelent meg Steiner Józsefné gyűjtőtársunk októberben megnyitott kiállítása kapcsán:

„2023. október 18-án, szerdán 18 órai kezdettel nyílt meg a váci Madách Imre Művelődési Központban Steiner Józsefné képeslapkiállítása, mely Madách Imrénél, a magyar irodalom és dráma-költészet kiemelkedő alakjának állít emléket. A költő, író születésének kétszázadik évfordulójára emlékezünk idén, így a

váci kulturális intézmény ezzel az ünnepséggel tisztelgett névadója előtt. A kiállítást Cservenák

Péter fotóművész, műgyűjtő nyitotta meg, majd a váci Madách Imre Gimnázium tanulói adtak elő részletet Madách Imre fő művéből, Az ember tragédiájából. Az esemény után a művelődési központ munkatársai koszorút helyeztek el Madách Imre emléktáblájánál.

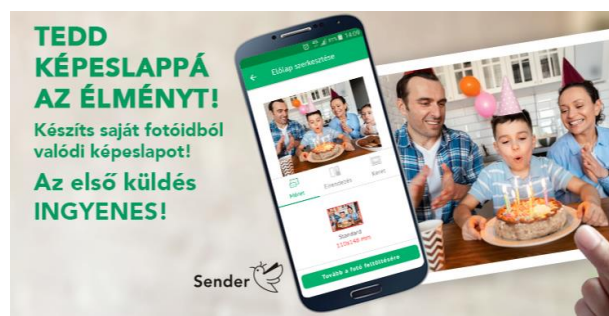

A kiállítás december 1-jéig tekinthető meg az intézmény aulájában.”

A képeslapok jövője (?)

Avagy a Magyar Postától a turisztikai automatáig

Az egyesület facebook-csoportjában Galambos Ottó tette közzé azt a rövid cikket, amelyet az economx.hu gazdasági hírportál adott közre a képeslapküldés népszerűsítése, megújulása kapcsán. A Posta eme új termékéről Steiner Józsefné közreműködésével korábban már említést tettünk, de tekintve, hogy erőforrás híján nézi a világ, mi történik a képeslapkiadással és – postázással, fontosnak tartjuk megemlíteni, hogy más is felhívja rá a figyelmet.

A kép forrása: posta.hu

A hírportál az alábbi a címmel közli a hírt: „Ügyes csellel éledt újjá a képeslapküldés hagyománya.” A szerző, Sánta András a következőképpen fogalmaz a megváltozott képeslapküldési szokások kapcsán: „Az internetes világban kezd már ugyan kikopni a képeslapküldés régi hagyománya, de a jelentősebb ünnepeken még mindig húzza a postások vállát az

üdvözlő küldemények súlya. Ráadásul megnyílt egy új és kreatív lehetőség is a jókívánságok klasszikus, papír alapú kifejezésére.

Az elmúlt évtizedben évente két-három százalékkal, folyamatosan csökkent a feladott magánlevelek aránya, és ezzel együtt a képeslapküldés is visszaszorult, ám mégsem veszett ki teljesen a köztudatból. Napjainkban a képeslap-forgalmazás túlnyomó többségét a karácsonyi, másik jelentős részét pedig a húsvéti képeslapok forgalma adja. A Posta által kézbesített napi másfél-kétmilliós levélforgalmat ugyanakkor jórészt az üzleti szereplők generálják.

Élményből képeslap, akár ingyen

A digitális világ vívmányait kihasználva a Magyar Posta nemcsak életben tartja az üdvözlőlappostázás hagyományát, hanem generálja is azt egy új szolgáltatásával. Azt javasolják ügyfeleiknek, hogy tegyék képeslappá az élményeiket, készítsenek saját fotóikból valódi, postázható képeslapot.

A Magyar Posta Sender alkalmazása arra való, hogy segítségével egy mobiltelefon kamerájával megörökített egyedi fotóból személyes képeslapot lehet szerkeszteni, és azzal lehet meglepni a rokonokat, barátokat, ismerősöket.

Az első ingyenes képeslap után minden további ára 899 forint belföldre. A képeslap elkészítésének és postázásának bruttó díja:

Belföldön: 899 Ft.

Külföldre, Európai Unió országokba: 1229 Ft.

Külföldre, az Európai Unió kívüli országokba: 1556 Ft.

A Magyar Posta az alkalmazással létrehozott képeslapot kiváló minőségű papíron, 110×148 mm méretben kinyomtatja, és kézbesíti a címzettnek. A kézbesítés

- belföldre várhatóan 2-5 munkanap,

- uniós tagországokba várhatóan 4-7 munkanap,
- az Európai Unión kívül várhatóan 6-12 munkanap.

A képeslapkészítés menete

A postai applikáció használatával a telefonon elmentett fotókból megszerkeszthető a képeslap előoldala, amely sablonokkal, szűrőkkel, egyedi effektusokkal bővíthető. A hátoldalra a szöveget, a címzett adatait kell megadni, de lehetőség van borítékban is elküldeni a képeslapot. A kosárba kerülő képeslap véglegesíthető, vagy újabb szerkesztése is kezdhető, és az ingyenes kedvezménykupon ekkor érvényesíthető. Sikeres fizetés után pedig a megadott email-címre visszaigazolás érkezik, és automatikusan megkezdődik az egyedi képeslap előállítás és postázása.”

A postaszolgáltatás hírverése mellett van még egy kezdeményezés, ahol bár statisztikai adatunk nincs (legfeljebb az üzemeltetőt lehetne megkérdezni az igénybe vétel gyakoriságáról), maga az ötlet remélhetőleg eléri a célját. Az Andrásy út elején, vagyis a Deák Ferenc tér felőli végén, a folyton

áramló turistákat kipécézendő, a Hop-On, Hop-Off buszos bódétól néhány méterre van egy szuvenírbolt. Ez előtt található egy – jó kérdés, mennyi ideje – kihelyezett képeslapautomata, lényegében hasonló szolgáltatást nyújtva, mint a Magyar Posta, amelyet érthető okokból kevésbé fog tudni igénybe venni a csak angolul, németül stb. beszélő városnéző csoport.

Itt maga az elkészült lap 1200 Ft-ba kerül, külön boríték sem kérhető, és ugye fel is kell adni, azonban más pénztárcára méretezték. Nem mellékesen a postai szolgáltatással leginkább külföldön tartózkodó magyarok tudnak a mobil alkalmazással a rokonságnak, barátoknak hazaküldeni egy-egy kedveskedő lapot, az itt látható automatával azonban sokkal valószínűbb, hogy a Magyarországon való tartózkodást örökítik meg a nálunk járó turisták, majd küldik haza a világ minden tájára.

Ha szerencsénk van, megérjük, vagy legalább a fiatalabb generációk megérik, hogy külföldön járva ilyen egyedi lapokba bukkannak ismerősöknél, bolhapiacon, antikváriumokban – pont úgy, mint a hajdanán innen küldött képeslapok esetében.

Kölcsey – egy újabb kerek évforduló

Steiner Józsefné másik, idén esedékes
bicentenáriumi kiállítása

Steinerné Ilona gyűjtőtársunk a Himnusz megírásának 200. évfordulója kapcsán egy Kölcsey-anyagot is összeállított, amely a Fehérgyarmati

Művelődési Házban (ld. fenti kép) szeptember végéig volt megtekinthető, majd november 6. óta Debrecenben nézhető meg a MÉLIUSZ Csapókerti Könyvtárban (Süveg utca 3.). Utóbbi alkalommal a

tárlatot Debrecen alpolgármestere, Puskás István nyitotta meg azt, Szilágyi Edina képviselő köszöntőjét követően, és a Csapókerti Pávakör közreműködésével.

Az eseményről a dehir.hu debreceni hírportál is megemlékezik (a fenti kép forrása is ez a weboldal).

A helyi internetes televízió, a DTV ugyancsak forgatott a megnyitón.

Eme rendezvényt a Kedv! Remények! Lillák! – Debreceni Irodalmi Napok keretén belül valósították meg a szervezők.

Ajándécsomagok gyermekeknek

A Képeslevelezőlap-gyűjtők Egyesülete minden évben megajándékozza az ARANYHÍD EGYMI iskola egy-egy osztályát képeslevelezőlapos csomagokkal.

A csomagokban kb. 50-50 db képes levelezőlap van, melyet az iskolában így az adventi időszakban adunk át.

A gyerekek mindig nagyon örülnek, és örömmel nézegetik a képeslapokat. Ezzel célunk, hogy a gyerekeknek meg hozzuk a gyűjtői kedvét.

(A személyi jogok miatt csak olyan fotókat lehetett készíteni, amin a gyerekek keze van, ahogy nézegetik, válogatják a képeslapokat.)

Zuhanó érdeklődés

Avagy egy szubjektív párhuzam
a gyorsuló világ eltűnő elemei között

Miközben az egyik előző cikk kapcsán a képeslapok jövőjéről vagy inkább múltjáról elmélkedtem, illetve egyes találkozókon más gyűjtőkkel erről beszélgettem, párhuzamként eszembe jutott az egyik témám, a kegyhelyes lapok egy bizonyos csoportja: azok, amelyeken emberek, akár tömegek láthatóak. Noha nem vagyok aktív vallásgyakorló, a régi kegyhelyek, a Mária-kultusz ősisége és kulturális beágyazottsága (nem szorítkozva a magyar helyszínekre), az emberekben fellelhető élő vallásosság, ennek a misztériuma megfogott, így a templomos lapokat leszűkítve, ez az egyik legkorábbi érdeklődési területem.

Az aktív vallásgyakorlók számaránya csökken, vagyis fogynak a hívők. Nyilván ezt szervezett kereteken belül lehet jobban mérni, tehát az egyes egyházak részéről, a felekezettől függetlenül magukat vallásosnak tartó emberek legfeljebb akkor nyilatkoznak önmagukról, ha népszavazás van, mint ahogy történt ez a mostani esetben is.

A miérteket kutatják, sokat találtak is, ez nem is célja az írásomnak – azonban én mégis párhuzamként tekintek a képeslapgyűjtés és -küldés nyújtotta örömek, a mellette szóló érvek és

a „régi korok” vallásossága közötti hasonlóságra. Mitől hasonló? Mindkettő egy olyan világból ered, ahol az, hogy lelassulunk, elmélkedünk egy bizonyos dologról, akár befelé fordulás közben, akár egy fotóba, képbe belemerülve, az „belefért”, mondhatni, megengedtük magunknak, sőt, mi több, vágytuk is, hogy lelassítsuk az időt, hogy legyen idő magunkra, a saját gondolatainkra, a gyűjteményünk kapcsán a percepcióinkra, örömködésünkre.

Ez az, ami leginkább elmúlófélben van. Nincs idő lassítani – ha valamit lehet hamarabb is, az így felszabadult órákat azonnal elfoglalja más, hiszen különben „eltékozoljuk” azt. Nem elég ingergazdag sem bárminek a gyűjtése mit hobbi, hacsak nem vesz valaki naponta újabb tárgyakat, és nem csüng minden aukción, hajkurászva az adrenalint, hogy az övéi legyenek a vágyott lapok, tételek.

Nagy néptömegeket volt képes megmozgatni egy mai szemmel nézve kisebb-közepesebb búcsú is korábban, amire most már szinte csak a csíksomlyói képes, legalábbis a Kárpát-medencében, kivéve, ha pápalátogatás van. Kivételt képeznek még azok a médiumok, transz-

állapotban látható személyek, akiknek híre megy, és országszerte keresik fel őket – minden kornak megvannak ezek a sokszor szentként, segítőként tisztelt vagy csodált, élő alakjai.

Van máshol is, ahol előkerül a keresztalja fogalma, a rózsafüzérek, a közös imádságok, de kiöregedő félben vannak azok a generációk, akiknek ez még szervesen az életük részét képezte. Mint ahogyan a bélyeg-, képeslapgyűjtés és -küldés is, noha gyűjtési hullámok időnként megfigyelhetők. Ilyen volt pl., amikor az első világháború százéves évfordulójakor rengeteg fiatal militáriagyűjtővel gazdagodott az érdeklődők tábora.

Az egyházaknak is időről időre szándéka volt a megújulás, fontosnak tartották, hogy a külsínnyel, a monumentalitással is elvarázsolják a hívőket, amire jó példa a máriarametei szentkút eredeti képe (ami lényegében egy gémeskút), mellette pedig a már felújított, turistahívogatóbb verziója (amit a képen látható turisták is alátámasztanak).

A következő néhány képen magyar és külföldi lapokat láthatunk, ahol azért valóban jelentékeny tömegek jelentek meg (akad köztük azért modern lapos példa is): Sümeget, Mátraverebély-Szentkút templomát, Máriabesnyőt, a magyarok által is rendszeresen felkeresett osztrák Mariazellt és a Bosznia-Hercegovinában található Međugorjét.

A gyógyulás vágya, a betegség vagy sérült test szintén sokakat juttat ki a szent helyekre, mint azt a lourdes-i régi és modern lap is mutatja.

A vallásos lét azért eredendően bensőséges, magányos út, amit jól szimbolizál a zarándok és a máriaremete, egyszerű földút egyaránt. Talán ezen járni a

legnehezebb ma, ennyi inger között. S mint ahogy a vallás-

gyakorlás esetében is, a képeslapos hagyományok éltetése esetében is csak találgatni lehet, van-e módszer, ötlet, ami segíthet új erőre kapnia bármelyiknek. Ezt vélhetően majd az utókor fogja tudni megválaszolni.

PAPP MIKLÓS

Felhívás

Megkérünk minden Kedves Gyűjtőtársat, hogy a múltkori számban kért módon és elérhetőségek egyikén (postai vagy email-es elérhetőség) legyenek kedvesek Galambos Ottóval felvenni a kapcsolatot, hogy a 35. évi jubileumi kiadványban minél több gyűjtő munkásságáról, történetéről és érdeklődési területeiről tudjunk hírt adni!

Aki eddig ezt megtette, annak külön köszönjük!

Kiállítások

December 3-án nyílik meg Nagyné Horváth Eszter adventi képeslapkiállítása *A szeretet ünnepe* címmel Tatabányán, a KPVD SZ Művelődési Házban:

„A szeretet ünnepe”
ADVENTI
KÉPESLAPKIÁLLÍTÁS
nyílik

a KPVD SZ Galériában
(KPVD SZ Művelődési Ház)

Nagyné Horváth Eszter képeslapgyűjtő
tematikus gyűjteményét mutatjuk be
a közelgő ünnephez kapcsolódóan

Időpont: 2023. december 3.
vasárnap 15 óra

A kiállítást megnyitja:
Hamar László, református lelkes

A kiállítás megtekinthető hétköznap
10-18 óra között, 2024. január 12-ig

A program ingyenesen látogatható!

KPVD SZ Művelődési Ház

TATABÁNYA

Kör. Károly u. 191 a.

2800

(Szabadság tér 2.), amely Szabolcs-Szatmár-Bereg megye helységeit mutatja be.

A kiállított lapokból album is készült Erdélyi Ferenc lapjai és Holmár Zoltán gyűjteménye alapján.

Móróc Zsigmond Megyei és Városi Könyvtár – Társalgó
4400 Nyíregyháza, Szabadság tér 2.

Börzék, cserenapok

November 18-án és december 16-án, vagyis az adott hónap harmadik szombatján Budapesten, az V. ker. Semmelweis u. 4. alatt (Háló Községi és Kulturális Központ) ismét lehetőség van találkozni a korábbi, Molnár utcai cserenap tagjaival, Gondos Béla szervezésében. A szervező vár minden kedves érdeklődő gyűjtőtársat!

A MABÉOSZ-székházban (1064 Budapest, Vörösmarty utca 65.) december 2-án filatéliai és numizmatikai találkozó lesz, vélhetően több képeslapos árus és gyűjtő részvételével.

Az idei évet lassan magunk mögött hagyva kívánunk áldott ünnepeket és gyűjtésben, egészségben gazdag újévet minden Kedves Gyűjtőtársunknak!

Erdélyi Ferenc „A vármegyénk képeslapokon” című kiállítása nyílt meg november 2-án, és tekinthető meg november 30-áig Nyíregyházán, a Móróc Zsigmond Megyei és Városi Könyvtárban

Felelős kiadó: Kőszegfalviné Pajor Klára elnök MKL
Szerkesztette: Papp Miklós
9700 Szombathely, Pf. 233. mobil: 20/2865806
email: pajor.klara@gmail.com
honlap: www.kepeslapgyujto.hu